UN TEZAUR DIN SECOLUL AL XVI-LEA DESCOPERIT LA URZICENI, JUDEȚUL IALOMIȚA

Marius Blasko[*]

Keywords: *Urziceni, coin hoard, trojak, denarius, thaler, Wallachia*.
Cuvinte cheie: *Urziceni, tezaur monetar, triplugroş, denar, taler, Țara Românească*.

***Abstract**: The author presents a medieval coin hoard from the 16th century discovered in 1963, in Urziceni, Ialomița County. 25 pieces entered the collections of the "Vasile Pârvan" Institute of Archaeology of the Romanian Academy while other data regarding the discovery or the initial number of coins is unknown. The hoard is a mixed one, composed of 25 silver coins, issued by the Polish-Lithuanian Commonwealth (11), the Kingdom of Hungary (8), Transylvania (2), the Ottoman Empire (2) and the Holy Roman Empire (2). The earliest coins are from 1539 while the most recent ones date from 1597. The burial of this hoard can most probably be attributed to the military events taking place in Wallachia at the end of Michael the Brave's reign. Alongside this hoard, other hoards discovered in Wallachia and dating from the period between 1595 and 1601 are also presented, pointing out some of their common features and aspects of monetary circulation at the time.*

***Rezumat**: Autorul prezintă un tezaur medieval datând din secolul al XVI-lea descoperit în anul 1963 pe teritoriul localității Urziceni, județul Ialomița. În colecțiile Institutului de Arheologie "Vasile Pârvan" al Academiei Române au intrat 25 de piese, alte date privind condițiile de descoperire sau numărul inițial de piese fiind necunoscute. Tezaurul este unul mixt, fiind alcătuit din 25 de monede de argint, emisiuni ale Uniunii Polono-Lituaniene (11), ale Regatului Ungariei (8), Transilvaniei (2), Imperiului Otoman (2) şi ale Imperiului Romano-German (2). Cele mai timpurii piese sunt din anul 1539 iar cele mai recente piese datează din anul 1597. Îngroparea acestui tezaur poate fi cel mai probabil rezultatul evenimentelor militare de pe teritoriul Țării Româneşti de la sfârşitul domniei lui Mihai Viteazul. Alături de acest tezaur sunt aduse în discuție şi alte tezaure descoperite în Țara Românească datând din această perioadă (1595-1601); sunt prezentate câteva trăsături comune ale acestora, precum şi aspecte ale circulației monetare la acea vreme.*

Colecţiei numismatice a Institutului de Arheologie "Vasile Pârvan" al Academiei Române i se adăuga, în anul 1963, un tezaur conţinând un număr de 25 de monede de argint. Acestea au fost descoperite în localitatea Urziceni, judeţul Ialomiţa

[*] Muzeul Municipiului Bucureşti.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

şi aduse la Institutul de Arheologie de Ana Matrosenco[1]; nu deţinem însă alte date referitoare la această descoperire.

Monedele care compun tezaurul sunt emisiuni ale Uniunii Polono-Lituaniene (11 ex.): 4 emise sub Ştefan Báthory şi 7 sub Sigismund III Vasa; ale Regatului Ungariei (8 ex.), toate emise sub dinastia de Habsburg: Ferdinand I (3 ex.), Maximilian II (1 ex.), Rudolf II (4 ex.); ale Principatului Transilvaniei sub Sigismund Báthory (2 ex.); ale Imperiului Otoman sub Süleyman I (2 ex.) şi ale Imperiului Romano-German: Alsacia (1 ex.), oraşele imperiale Deventer, Kampen şi Zwolle (1 ex.). Astfel, monedele polono-lituaniene reprezintă 44% din structura tezaurului, cele ungureşti 32%, Transilvania, Imperiul Otoman şi Imperiul Romano-German având fiecare o pondere de 8%.

Cronologic, piesele se întind pe o perioadă de 58 de ani: cele mai vechi, doi denari ungureşti, sunt bătuţi în anul 1539; iar cele mai recente, un triplu gros de la Sigismund III şi doi tripli groşi de la Sigismund Báthory, sunt bătute în anul 1597. Majoritatea pieselor - cu excepţia celor trei denari ungureşti ai lui Ferdinand şi a celor doi aspri ai lui Süleyman I - provin din intervalul 1578-1597, două vârfuri fiind atinse în anii 1589 şi 1597, fiecare cu câte trei monede.

Din punct de vedere al nominalurilor, piesele de trei groşi (polono-lituaniene şi transilvane) sunt majoritare, în număr de 12; acestea sunt urmate de denarii ungureşti (7); trei taleri; doi aspri şi o piesă de şase groşi. Numeric, piesele cu valoare scăzută domină structura tezaurului. Raportând însă emisiunile europene la valoarea asprului otoman, conform datelor disponibile pentru perioada 1580-1600[2] (fig. 1) observăm că valoarea tezaurului ar fi de 331 de aspri, adică 225 denari, echivalentul a aproximativ 4 taleri; aşadar cei trei taleri reprezintă 72,5% din valoarea tezaurului.

Moneda	Valoarea în aspri
Denar	0,75
Triplugroş	6
Şase groşi	12
Taler	80

Fig. 1 - Echivalenţe ale nominalurilor europene cu asprul turcesc

Monedele Uniunii Polono-Lituaniene, care lua naştere în 1569 prin Uniunea de la Lublin, sunt bine reprezentate în acest tezaur, acestea provenind din monetăria lituaniană de la Wilno (4) şi din cele poloneze din Riga (3) - oraşul intrând sub stăpânire poloneză în 1851 - Olkusz (2); Poznan (1) şi Malbork (1).

Piesele poloneze care se regăsesc în tezaur provin din perioada apogeului producţiei monetare poloneze. Monedele emise în timpul domniei lui Ştefan Báthory (1576-1586) sunt toate bătute la Wilno, în urma reformei iniţiate de acesta în 1580 - potrivit acesteia, dintr-o marcă de Cracovia urmau să se bată: 82,6 tripli groşi, având o

[1] Nota de inventar Nr.1255 din 1963, întocmită de Mariana Chiţescu.
[2] Murgescu 1996, p. 63.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

greutate de 2,44 grame şi titlul argintului de 0,844; 41,3 piese de şase groşi, având o greutate de 4,88 grame şi titlul argintului de 0,844[3].

Sigismund III continuă baterea monedelor după standardele impuse de Báthory până în anul 1601, când inaugurează o reformă care va continua până în 1621. Astfel, în 1604, se stabileşte baterea mai multor piese de trei şi şase groşi dintr-o marcă de Cracovia - 90,3 piese, cu o greutate de 2,23 grame respectiv 45,2 piese cu o greutate de 4,46 grame[4] - în cazul amândurora însă titlul rămânând neafectat. Piesa de şase groşi emisă la Malbork (Marienburg) în 1596 - purtând siglele trezorierului Jan Firlej (), arendaşului Kasper Goebel () şi pe cea a monetarului Gracjan Gonzalo ( ) - este, conform literaturii, cea de-a treia descoperită într-un tezaur datând din epoca lui Mihai Viteazul; celelalte două piese fac parte din tezaurul de la Cuza Vodă, jud. Călăraşi, şi sunt deasemenea emise în 1596, la Malbork.

Piesele Regatului Ungariei sunt toate emise după înfrângerea de la Mohács (1526) şi destrămarea acestuia. Ele sunt bătute pentru suveranii dinastiei de Habsburg, împăraţi ai Imperiului Romano-German, în calitate de regi ai Ungariei; în administrarea acestora intrase Ungaria Superioară şi implicit monetăria de la Körmöcbánya (Kremnica, Kremnitz) - singura monetărie reprezentată în acest tezaur.

Regele Ferdinand, dorind ca moneda regatului să circule fără probleme şi în statele învecinate, în special în teritoriile din Imperiul Romano-German, cerea în 1532[5] ca să fie în continuare bătută conform standardelor anterioare şi să se pună capăt falsificării acesteia, deoarece piaţa Austriei Inferioare era inundată de contrafaceri. Astfel, denarul Regatului Ungariei sub Habsburgi rămânea de-a lungul secolului al XVI-lea practic neschimbat faţă de denarul introdus în circulaţie de Matthias Corvinus în 1468. Acesta păstrează reprezentarea Madonei şi a pruncului pe revers, însoţite de inscripţia PATRONA HVNGARIE iar modificările de pe avers vizează doar stema casei de Habsburg (suprapusă stemei Ungariei) şi redarea legendei.

Primii taleri emişi în numele Regatului Ungariei sunt bătuţi în anul 1552, în timpul staţionării trupelor imperiale ale lui Ferdinand I în oraşul Sibiu (Hermannstadt, Nagyszeben), aceştia continuând să fie bătuţi, începând cu 1553, la Körmöcbánya. În timpul domniei lui Rudolf II producţia de taleri este în creştere, aceeaşi monetărie emiţând taleri în fiecare an de domnie; cel prezent în acest tezaur poartă anul 1592 şi titlul de Împărat al Imperiului Romano-German, de Rege al Ungariei şi Boemiei; de Arhiduce al Austriei, Duce al Burgundiei şi Margraf al Moraviei.

Monedele Principatului Transilvaniei aparţin lui Sigismund Báthory (1581-1597, 1598-1599, 1601-1602), şi sunt bătute la Baia Mare (Nagybánya) în 1597. Acesta introducea în circulaţie o serie de noi nominaluri, printre care şi monede de trei groşi, preluând modelul pieselor emise de unchiul său Ştefan Báthory în Polonia - acestea sunt bătute în Transilvania începând cu anul 1594. Piesele din acest tezaur, bătute în anul 1597, redau titlul asumat de Sigismund Báthory odată cu aderarea la Liga Sfântă, *Sigismundus Dei gratia Transilvaniae, Moldaviae, Walachiae, Sacri Romani Imperii princeps*.

---

[3] Mikołayczik 1988, p. 50.
[4] Mikołayczik 1988, p. 64.
[5] Fraknói 1874, p. 501.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

Cei doi aspri ai Imperiului Otoman[6], sunt bătuţi pentru Süleyman I (1520-1566), unul la Novaberda, iar al doilea, foarte şters, într-un atelier neidentificat (probabil Çança, Asia). Sunt bătute în perioada 1555-1566, fiind anterioare perioadei de acumulare 1578-1597 şi implicit anterioare problemelor monetare care au afectat puternic Imperiul Otoman şi valoarea monedelor acestuia.

Ultimele piese ale tezaurului sunt doi taleri ai Imperiului Romano-German. Cel dintâi este o emisiune comună a oraşelor imperiale Deventer, Kampen şi Zwolle, din provincia olandeză Overijssel. Talerul a fost bătut în anul 1586, de monetăria mobilă a celor trei oraşe, la acea dată aflat la Kampen. Cel din urmă taler este emis pentru Arhiducele Ferdinand - fiul lui Ferdinand I şi fratele lui Maximilian II - în calitate de Arhiduce al Austriei (1564-1595), Duce al Burgundiei, Landgraf al Alsaciei şi Conte de Ferrette. Acesta este bătut la monetăria din Ensisheim între anii 1584 - când este deschisă monetăria - şi 1595.

Îngroparea tezaurului, în sau imediat după anul 1597, poate fi pusă în seama evenimentelor militare care s-au desfăşurat pe teritoriul Ţării Româneşti. Numărul ridicat al tezaurelor descoperite în această perioadă vine în completarea informaţiilor deja cunoscute privind nivelul distrugerilor din timpul războiului.

În perioada de sfârşit a domniei lui Mihai Viteazul, pe teritoriul Ţării Româneşti găsim mai multe tezaure cu structură similară, dominate de moneda polono-lituaniană şi de cea ungurească, de cele mai multe ori conţinând şi piese cu valoarea ridicată, din categoria talerului. Astfel de tezaure găsim la: Hîrtieşti-Vultureşti, jud. Argeş[7] (încheiat la 1597) conţinând denari şi tripligroşi; Răceni, jud. Teleorman[8] (1597) compus exclusiv din piese polono-lituaniene; Marsilieni, jud. Ialomiţa[9] (1598) compus exclusiv din piese de trei groşi - 33 polono-lituanieni şi câte unul din Transilvania şi Teschen -; Vlădila, jud. Olt[10] (1599); Nicolae Bălcescu, jud. Teleorman[11] (1599) conţinând doar tripligroşi polono-lituanieni; Beciu, jud. Teleorman[12] (1599); Cuza-Vodă, jud. Călăraşi[13] (1600); Dragoslavele, jud. Argeş[14] (1601) incluzând doar piese polono-lituaniene (atât poloneze cât şi lituaniene premergătoare Uniunii de la Lublin) şi ungureşti (inclusiv un denar de la Matthias Corvin); Stăneşti, jud. Giurgiu[15] (1601) compus doar din tripligroşi polono-lituanieni; Isvoru, jud. Argeş[16] (1601) deasemenea compus exclusiv din tripligroşi, polono-lituanieni şi unul din Transilvania; Giurgiu, jud. Giurgiu[17] (1601) conţinând exclusiv

[6] Au fost identificaţi de Eugen Nicolae, căruia îi mulţumim pe această cale.
[7] Smaranda, Trambaciu 1981, p. 341-348.
[8] Berciu-Drăghicescu 1989, p. 158-164.
[9] Ocheşeanu 1996, p. 329-331.
[10] Rădulescu, Lică 2002, p. 35-46.
[11] Ionescu 1975, p. 332; Vîlcu, Păunescu 2000.
[12] Dumitrescu, Rădulescu 2014, p. 181-195.
[13] Pîrvulescu, Neagu, Vîlcu 2016, p. 97-201.
[14] Smaranda, Trambaciu 1981, p. 341.
[15] Pârvan 2002, p. 203-207.
[16] Maschio 1995, p. 53-59.
[17] Pârvan 2007, p. 357-380.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

denari ungureşti. Un caz aparte îl prezintă tezaurul de la Verbiţa, jud. Dolj[18] (1598) în componenţa căruia regăsim doar taleri.

Tezaurele din această perioadă descoperite pe teritoriul Ţării Româneşti prezintă câteva caracteristici comune care merită a fi evidenţiate. Analiza structurii acestora relevă că piaţa era dominată numeric în mod absolut de monedele polono-lituaniene (48%) şi cele ungureşti (44%) în vreme ce moneda otomană, care ocupa această poziţie anterior acestei perioade, reprezintă doar 5%.

Tezaurul de la Urziceni, împreună cu celelalte tezaure prezentate, ne oferă o imagine a schimbărilor profunde care au afectat circulaţia monetară din ţările române în această perioadă. Odată cu încetarea emisiunilor proprii ale Ţării Româneşti în 1481, piaţa monetară s-a bazat pe asprul otoman, acestea dominând toate aspectele vieţii financiare până spre finalul secolului al XVI-lea - în perioada 1501-1580 ponderea monedei otomane în tezaure fiind de 86.6%[19]. Devalorizarea puternică a asprului dar şi campania anti-otomană a lui Mihai Viteazul au modificat radical poziţia dominantă a monedei otomane. În perioada 1595-1601 ea se regăseşte din ce în ce mai puţin în tezaure, în multe dintre acestea constatându-se lipsa acesteia. Deasemenea observăm că piesele care sunt totuşi tezaurizate sunt emise în perioada premergătoare devalorizării puternice a monedei otomane, asemenea tezaurului de la Urziceni.

În contextul acestei devalorizări, cele două monede menţionate, cea ungurească şi cea polono-lituaniană, intră pe piaţă pentru a suplini lipsa unei monede mărunte şi stabile, fiind în special rezultatul unor plăţi politice şi militare, probabil aduse şi de trupele străine.

Un alt aspect semnificativ al acestui tezaur este reprezentat de prezenţa pieselor cu valoare ridicată, a talerilor. Aceştia încep să pătrundă într-un număr din ce în ce mai mare pe piaţa Ţării Româneşti, nu doar pentru a face faţă cererii interne, ci şi datorită valorii lor intrinseci, la frontiera cu Imperiul Otoman aceştia schimbându-se „cu mai multă uşurinţă şi mai mare câştig”[20] - câştigul celui care schimba aceşti taleri fiind de zece aspri la un taler[21].

Aceste piese provin în principal din spaţiul Imperiului Romano-German, cum este şi cazul tezaurului de faţă, şi ulterior din Ţările de Jos. Pătrunderea talerilor în Ţara Românească ar putea să fi început încă din deceniile 4 şi 5 ale secolului al XVI-lea[22], conform datei emiterii celor mai timpurii astfel de piese. Piesele care compun acest tezaur sunt însă mai târzii, acestea datând din ultimele două decenii ale secolului.

Tezaurul de la Urziceni confirmă aşadar datele oferite de celelalte tezaure care se încheie în perioada 1595-1601; această perioadă este caracterizată de existenţa pe piaţă a unui număr semnificativ de monede şi nominaluri străine, dominând monedele Regatului Ungariei şi ale Uniunii Polono-Lituaniene în vreme ce asprul otoman se regăseşte din ce în ce mai puţin iar o nouă monedă, talerul, începe să pătrundă în Ţara Românească.

---

[18] Duicu, Constantinescu 1978, p. 6.
[19] Murgescu 1996, p. 69.
[20] Călători străini 1970, p. 424-425.
[21] Călători străini 1970, p. 424-425.
[22] Velter, Ştirbu 2002, p. 274.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

Catalogul monedelor

UNGARIA
Ferdinand I (1526-1564)
Kremnica (Körmöcbánya, Kremnitz)
Denar

1539

Av. ·FERDINAND D G·R·VNG·15.39
Rv. PATRONA·✶·VNGARIE
1. AR ↙ 0,57 g; 15,8 mm. Inv. 1255/1
Huszár 935, Unger 745.a

Av. ·FERDINAND·D·G·R·VNG·1539
Rv. PATRONA·✶·VNGARIE
2. AR ↗ 0,50 g; 15,2 mm. Inv. 1255/2
Huszár 935, Unger 745.a

1557

Av. ·FERDINAND·D·G·R·VNG·1557
Rv. PATRONA·[✶]·VNGAR
3. AR ↙ 0,32 g; 14,6 mm, perforată. Inv. 1255/3
Huszár 935, Unger 745.a

Maximilian II (1564-1576)
Kremnica
Denar

1578 (postum)

Av. MAX·II·RO·I·S·AV·GE·HV·BO·R·/1578
Rv. PATRONA·✶·VNGARIE
4. AR ↑ 0,60 g; 16 mm. Inv. 1255/4
Huszár 993, Unger 767.a

Rudolf II (1576-1608)
Kremnica
Denar

1581

Av. RVD·II· RO·I·S·AV·G·H·B·R·
Rv. PATR✶[15]81✶HVNG
5. AR ↙ 0,37 g; 14,3 mm. Inv. 1255/7
Huszár 1059, Unger 811.a

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

1589

Av. RVD·II· RO[·I]·S·AV·G·H·B·R·
Rv. PATR✶1589✶HVN[G]
6. AR ← 0,57 g; 13,7 mm, perforată. Inv. 1255/5
Huszár 1059, Unger 811.a

1594

Av. RVD·II· RO·I·S·AV·G·H·B·R·
Rv. PATR✶1594✶HVNG
7. AR ← 0,53 g; 15,6 mm. Inv. 1255/6
Huszár 1059, Unger 811.a

Taler

1592

Av. +RVDOL·II–D·G·RO·IM·S·AV·GER·HVN–BO·REX
Rv. ·ARCHI·DVX·AVS·DVX·BVRG·MAR·MORA·159Z·
8. AR ↙ 28,56 g; 40,7 mm. Inv. 1255/24
Huszár 1030, Unger 790.b

UNIUNEA POLONO-LITUANIANĂ
Ştefan Báthory (1576-1586)
Wilno
Triplugroş

1580

Av. ·STEP·D·G·REX (III) PO·M·D·L
Rv. GROS·ARG/TRIP·M·D/LIT-VA·/15-80
9. AR ↖ 2,27 g; 20,7 mm. Inv. 1255/8
Gumovski 1960: 752; Iger: V.80.5.c

Av. ·STEP·D·G·REX (III) PO·M·D·LI
Rv. GROS·ARG/TRIP·M·D/LIT-VA·/15-80
10. AR ↗ 2,29 g; 20,6 mm, perforată. Inv. 1255/9
Gumovski 1960: 752; Iger: V.80.5.e

1582

Av. STEP·D·G·REX – PO·M·D·L·
Rv. III/15-8Z/GROS·ARG/TRIP·M D/LIT·
11. AR ↗ 2,42 g; 20,4 mm. Inv. 1255/10
Gumovski 1960: 756; Iger: V.82.1.e

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

1584

Av. STEP·D·G·REX·PO·M·D·L
Rv. III/15-84/GROS·ARG/TRIP·M·D/⅄LIT⅄
12. AR ↗ 2,32 g; 20,8 mm, perforată. Inv. 1255/11
Gumovski 1960: 761; Iger: V.84.1.a

Sigismund III Vasa (1587-1632)

Ryga

Triplugroş

1588

Av. ·SIG·III·D:G·REX×PO:D:LI×
Rv. ×III×/.15-88./GR-OS/ARG·TRIP/·CIVI:RI/·GE·♈·
13. AR → 2,46 g; 21,5 mm. Inv. 1255/12
Gumovski 1960: 1448; Iger: R.88.2.b

1589

Av. ·SIG·III:D:[G]:REX·PO:D:LI
Rv. ×III×/15-89/GR-OS/ARG:TRIP/CIVI·RI·/♈GE·
14. AR ← 2,27 g; 21,7 mm, perforată. Inv. 1255/13
Gumovski 1960: 1449; Iger: R.89.3.d

Av. ·SIG:III·D:G:REX·PO:D:LI
Rv. ×III×/.15-89./GR-OS/ARG:TRIP/CIVI:RI·/·GE♈
15. AR → 2,46 g; 21,7 mm. Inv. 1255/14
Gumovski 1960: 1449; Iger: R.89.3.c

Olkusz

Triplugroş

1594

Av. ·SIG·III D G R·POLONI·M·D LI·
Rv. .III./GROS·ARG/TRR POLO/NI-94/·I-F·
16. AR ↘ 2,30 g; 19,7 mm. Inv. 1255/18
Gumovski 1960: 1017, Iger: O.94.9.h

1597

Av. SIG·III D·G·R POLON·M·D L·
Rv. .III./GROS:ARG/TR·R·POLO/·NI·-·97/·I-F·
17. AR ↙ 2,43 g; 20 mm. Inv. 1255/19
Gumovski 1960: 1054, Iger: O.97.2.g

Poznan

Triplugroş

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

1596

Av. ·SIG III·D:G REX PO·M·D·L·96·
Rv. III/GROS ARG/TRIP·REG/POLONIÆ·/·I-F·H-R·/I-D
18. AR ↙ 2,46 g; 20,4 mm. Inv. 1255/20
Gumovski 1960: 1046, Iger: P.96.3

Malbork
Şase groşi

1596

Av. ·SIGISMVN III D G – ·REX·PO·M·D·L·
Rv. ·GROS·ARGEN·SEX·REG·POLONI·96/VI/·O-△·
19. AR ↑ 4,63 g; 27,5 mm. Inv. 1255/17
Gumovski 1960: 1151, Kopicki: 1240

TRANSILVANIA
Sigismund Báthory (1581–1597, 1598–1599, 1601–1602)
Baia Mare (Nagybánya)
Triplugroş

1597

Av. SIG·D·G:TRAN·MOL·WAL·S·R·I·P·
Rv. ★I·I·I★/·1·5·-9·7/GRO-ARG/TRIP★PRIN/TRANSYL·/VANIÆ·/·★·
20. AR ↓ 2,22 g; 21,2 mm. Inv. 1255/15
Resch 238

Av. SIG:D:G:TRAN:MOL:WAL:S·R·I·P·
Rv. ·III·/1·5-9·7/GRO-ARG/TRIP-PRIN/TRANSYL/VANIÆ✶/·★·
21. AR ↖ 2,04 g; 21,3 mm. Inv. 1255/16
Resch 245

IMPERIUL OTOMAN
Süleyman I (1520-1566)
Novaberda
Aspru

Perioada III (1555-1566)

Avers tip H, revers tip II
22. AR ↘ 0,66 g; 15,1 mm. Două perforaţii. Inv. 1255/21
Srećković cf. p.145, nr. 95-99

Atelier neprecizat (posibil Çança)

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

Perioada III (1555-1566)

Avers tip H sau J, revers tip II-II*5

23. AR ↖ 0,51 g; 12,6 mm. Perforată. Inv. 1255/22
Srećković cf. p.71, nr. 17-20, cu revers II*3

IMPERIUL ROMANO-GERMAN
Oraşele imperiale Deventer, Kampen, Zwolle
Rudolf II (1576-1612)
Kampen
Taler

1586

Av. TRIVM·CIVI·IMPE·DAVEN·CAMPEN·ZWOL/ 1586
Rv. RVDOL·II·D·G·ELEC·RO·IMP·SEM·AVGVS

24. AR ↖ 29,04 g; 40,7 mm. Inv. 1255/23
Davenport 8539

Alsacia
Arhiducele Ferdinand (1520-1566)
Ensisheim
Taler

1584-1595

Av. FERDINAND:D:G:ARCHIDVX:AVSTRIÆ
Rv. DVX·–BVR·LA-:ALS:CO:– ·FER

25. AR ↗ 28,27 g; 40,4 mm. Inv. 1255/25
Davenport 8091

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

Bibliografie

Berciu-Drăghicescu 1989: Adina Berciu-Drăghicescu, *Descoperiri monetare de pe teritoriul Țării Românești, secolele XIV-XVI*, Caietul seminarului special de ştiinţe auxiliare ale istoriei, I, 1989, p.158-164.

Călători străini 1970: Maria Holban, Maria-Matilda Alexandrescu-Dersca Bulgaru, Paul Cernavodeanu, *Călători străini despre țările române*, Vol. II, Bucureşti: Editura Ştiinţifică, 1970.

Duicu, Constantinescu 1978: S. Duicu, S. Constantinescu, *Un tezaur de la Verbita din sec. al XVI-lea*, Societatea numismatică Română Craiova: Buletin Informativ, 1977-78, 1978, p. 6.

Dumitrescu, Rădulescu 2014: R. G. Dumitrescu, T. Rădulescu, *The hoard of coins and jewelry discovered in Beciu-Şotânga, Teleorman county (16th century)*, Oltenia, Studii şi comunicări, vol. XX-XXI, Craiova, 2014, p. 181-195.

Fraknói 1874: V. Fraknói, *Magyar Országgyülési Emlékek, Első Kötet (1526-1536)*, Budapest: Ráth Mór, 1874.

Ionescu 1975: M. Ionescu, *Monede din muzeul de istorie Giurgiu*, BSNR, LXVII-LXIX, 1973-1975, p. 332.

Maschio 1995: R. Maschio, *Tezaurul de monede feudale de la Isvoru, județul Argeş (sec. XVI-XVII)*, Argesis, VII, Pitesti, 1995, p. 53-59.

Mikołayczik 1988: A. Mikołayczik, Einführung in die neuzeitliche Münzgeschichte Polens, Łodz: Szutka Polska, 1988.

Murgescu 1996: B. Murgescu, *Circulația monetară în Țările Române în secolul al XVI-lea*, Bucureşti: Editura Ştiinţifică, 1996.

Ocheşeanu 1996: R. Ocheşeanu. *Un tezaur din vremea lui Mihai Viteazul, descoperit la Marsilieni, Comuna Albeşti, jud. Ialomița*. BSNR LXXXVI-LXXXVII (1992-1993), nr. 140-141, Bucureşti: Editura Academiei Române, 1996, p. 329-331.

Pârvan 2002: Katiuşa Pârvan, *Un mic tezaur din secolul al XVII-lea descoperit la Stăneşti, jud. Giurgiu*. Simpozion de numismatică - Comunicări, studii şi note - Extras. Bucuresti: Editura Enciclopedică, 2002, p. 203-207.

Pârvan 2007: Katiuşa Pârvan, *Două tezaure de dinari ungureşti descoperite la Giurgiu*, Cercetări arheologice în Bucureşti, Vol. 7, 2007, p. 357-380.

Pîrvulescu, Neagu, Vîlcu 2016: D. Pîrvulescu, M. Neagu, A. Vîlcu, *Monnaies médiévales du trésor découvert à Cuza Vodă, dép. De Călăraşi*, CCDJ, XXIX/III, 2016, p. 97-201.

Rădulescu, Lică 2002: T. Rădulescu, P. Lică, *Tezaurul monetar din secolele XV-XVI descoperit la Vlădila, jud Olt*, Arhivele Olteniei, 2002, 16, p.35-46.

Smaranda, Trambaciu 1981: A. Smaranda, Şt. Trambaciu, *Trei tezaure monetare din secolele XVI-XVII descoperite în zona oraşului Cîmpulung-Muscel*, BSNR, LXX-LXXIV, 1976-1980, nr. 124-128, 1981, p.341-348.

Vîlcu, Păunescu 2000: A. Vîlcu, E. Păunescu, *Trei tezaure monetare descoperite în județul Teleorman*, Meandre, anul 3, nr. 2(5), 2000.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

Velter, Ştirbu 2002: Ana-Maria Velter, Constanța Ştirbu, *Circulația în țările române a monedelor de argint cu valoare ridicată emise de statele, oraşele şi forurile ecleziastice german, în perioada secolelor XVI-XVII*, CN, nr. VIII, 2002, p. 273-308.

Cataloage

Davenport: J. S. Davenport, *European Crowns, 1484-1600*, Frankfurt: Numismatischer Verlag, 1977.
Gumowski: M. Gumowski, *Handbuch der Polnischen Numismatik*, Graz: Akademische Druck-U. Verlagsanstalt, 1960.
Huszár: L. Huszár, *Münzkatalog Ungarn: von 1000 bis heute*, München: Battenberg, 1979.
Iger: T. Iger, *Katalog trojaków polskich*, Warszawa: Wydanie pierwsze, 2008.
Pohl: A. Pohl, *Münzzeichen und Meisterzeichen auf Ungarischen Münzen des mittelalters 1300-1540*, Budapest: Akadémiai Kiadó, 1982.
Resch: A. Resch, *Siebenbürgische Münzen und medaillen: von 1538 bis zur gegenwart*, Hermannstadt: W. Kraft, 1901.
Srećković: S. Srećković, *Akches. Vol. 3*, Beograd: Pangraf, 2003.

Lista ilustraţiilor / List of illustrations

Planşa I. Tezaure descoperite în Țara Românească datând din perioada 1597-1601.
Plate I. Hoards discovered in Wallachia dating from 1597-1601.
Planşa II. Monedele din tezaurul de la Urziceni.
Plate II. The coins from the Urziceni hoard.
Planşa III. Monedele din tezaurul de la Urziceni.
Plate III. The coins from the Urziceni hoard.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

1.Hârtieşti; 2. Răceni; 3.Marsilieni; 4.Verbiţa; 5.Vlădila; 6.Nicolae Bălcescu
7.Beciu; 8.Cuza Vodă; 9.Dragoslavele; 10.Stăneşti; 11.Izvoru; 12.Giurgiu
13. Urziceni

Pl I. Tezaure descoperite în Ţara Românească datând din perioada 1597-1601.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

Pl II. Monedele din tezaurul de la Urziceni.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

Pl III. Monedele din tezaurul de la Urziceni.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro